

Primljen 14. 3. 2003.
Prihvaćen 15. 4. 2003.

„LITERARISCHE TEXTE IM UNTERRICHT“

GODIŠNJA (IZBORNA) SKUPŠTINA ZADARSKOG OGRANKA HRVATSKOG DRUŠTVA UČITELJA I PROFESORA NJEMAČKOG JEZIKA

Zadar, Osnovna škola Šime Budinića, 1. ožujka 2003.

Maja Manda Pinjatelja *
Sveučilište u Zadru

U nastavi stranog jezika uvijek aktualne i nezaobilazne teme – književnost i književni tekst – bile su predmetom još jednog stručnog seminara za profesore njemačkog jezika Zadarske županije, koji je održan u prostorijama zadarske Osnovne škole Šime Budinića. Seminar je organiziralo Hrvatsko društvo učitelja i profesora njemačkog jezika iz Zagreba u suradnji sa svojim zadarskim ogrankom. Seminar je okupio 33 profesora njemačkog jezika iz osnovnih i srednjih škola te Odjela za njemački jezik i književnost Sveučilišta u Zadru.

Voditelj seminara dr. Ulrich Dronske iz Zagreba, nekadašnji njemački ugovorni lektor DAAD-a na Odsjeku za njemački jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Zadru, a sada izaslanik Centra za njemačke škole u inozemstvu Saveznog ureda za upravu („Zentralstelle für das Auslandsschulwesen des Bundesverwaltungsamtes“, Köln) i koordinator za pitanja učenja i promicanja njemačkog jezika u školama u Hrvatskoj, u uvodnom dijelu ovoga stručnog skupa osvrnuo se na svoje izlaganje „Hermeneutički pristup književnom tekstu u nastavi njemačkog jezika“, koje je pred zadarskim profesorima njemačkog jezika održao 1993. godine, također u organizaciji

ogranka Hrvatskog društva učitelja i profesora njemačkog jezika. Tada je težište bilo na rasvjetljavanju metodičko-didaktičkih smjernica koje prethode hermeneutičkom pristupu književnosti uopće i posebno nastavi stranog jezika.

U ovome predavanju izlagatelj je u središte pozornosti stavio književni tekst kao medij u raznim fazama učenja njemačkog kao stranog jezika, i to prvenstveno sa stajališta didaktike koja polazi od načela neposredne situacijske interakcije („Handlungsorientierte Didaktik“), odnosno praktične primjene stečenog jezičnog znanja u stvarnome životu.

Na brojnim primjerima dr. Dronske je pokazao mogućnosti koje se književnim tekstom u procesu učenja mogu postići. Pokazao je kako može funkcionirati književni tekst u raznim segmentima u nastavi, npr. pri uvježbavanju gramatičke građe (konjugacija, deklinacija, član, glagolski oblici, imperativ, jednostavne i složene rečenične strukture, rečenični dijelovi itd.) te kao podloga za pravilan izgovor i uvježbavanje rečenične intonacije (npr. pjesma Rudolfa Steinmetza *Konjugation*, pjesma Roberta Gernhardta *Testament*, tekstovi *Nette Abwechslungen* i *Gebrauch des Imperativs*).

Na odabranim pripovjedačkim tekstovima i moderniziranim pučkim bajkama dr. Dronske je pokazao kakvi su postupci prikladni za sadržajnu analizu teksta (npr. L. N. Tolstoj *Die drei Söhne*, James Thurber *Das kleine Mädchen und der Wolf*, Christa Reinig *Fische*) i kao osnovni putokaz za grupni rad učenika kroz podjelu uloga (npr. Pripovijetka Edith Schreiber-Wicke *Der Pelzmantel* i tekstovi *Vier Personen* i *Übungen zum Gebrauch des Imperativs*). Na ovdje odabranim tekstovima izlagatelj je prikazao kako oni mogu biti podloga za stilsku analizu teksta i proučavanje efekata koji se postižu igrom riječi. Prvenstvena funkcija književnog teksta u nastavi stranog jezika, po njemu, jest poticaj za razgovor („Gesprächsanlass“) a, s druge strane, on razvija kognitivne i kreativne sposobnosti učenika (npr. pjesme Brigitte Wiers *Wohnen*, Nicolasa Borna *Fensterputzen* i Rainera Brambacha *Paul* te pripovijetka Bertholda Brechta *Der hilflose Knabe*). Pitanje jesu li odgovori učenika točni ili netočni u ovom je slučaju posve nevažno.

Poslije izlaganja o književnom tekstu u nastavi njemačkog jezika kao stranog dr. Dronske je obavijestio nazočne o Diplomi njemačkog jezika (DSD, „Deutsches Sprachdiplom“). Rekao je da je Diploma njemačkog jezika državni ispit, osmišljen u Njemačkoj, koji organizira i financira Kulturno-ministarska konferencija – Kulturministerkonferenz (Kmk) – u suradnji sa Saveznim uredom za upravu / centralom za strano školstvo – Bundesverwaltungsamt / Zentralstelle für das Auslandswesen (BVA/ZfA) – čije je sjedište u Kölnu. Diploma njemačkog jezika (DSD) cetrifikat je kojim se dokazuje poznavanje njemačkog jezika pri upisu na sve njemačke i švicarske te na većinu austrijskih visokoškolskih ustanova. Ova jezična diploma zamjenjuje druge vrste jezičnih ispita.

DSD se sastoji od pismenog i usmenog ispita. Pismeni dio obuhvaća test u kojem se provjerava razumijevanje i gramatika te od pismenog rada (učenici mogu birati različite vrste pismenog rada o različitim temama). Usmeni dio

ispita obuhvaća pismenu provjeru razumijevanja slušanog teksta, reprodukciju teksta i predstavljanje nekog projekta provedenog u nastavi.

Polaganju jezične diplome mogu pristupiti svi učenici koji su pohađali neku od DSD-škola koju je priznala Kulturno-ministarska konferencija, a sudjelovanje u programu je besplatno. Učenici koji su uključeni u program imaju dva dodatna sata nastave njemačkog jezika. Cilj je pripremiti ih za polaganje ispita potrebnih za stjecanje Diplome njemačkog jezika te osposobiti za sudjelovanje u nekom projektu i za izlaganje njegovih rezultata. Škole uključene u DSD-program dobivaju mogućnost usavršavanja, a često Njemačka kulturno-ministarska konferencija stavlja na raspolaganje nastavnika iz Njemačke. To je mogućnost da se uspostavi veza s Njemačkom. Moguće je i financiranje manjih tehničkih pomagala u nastavi i nabavka knjiga.

U Hrvatskoj je prošle godine DSD-program bio primijenjen u 7 gimnazija s ukupno 152 učenika, od kojih je 132 steklo Diplomu njemačkog jezika. Namjera je Njemačke kulturno-ministarske konferencije DSD-programom obuhvatiti i gimnazije u hrvatskom priobalju. Npr. Zadar ima sve preduvjete za uključivanje u ovaj program. Važan je čimbenik postojanje Odjela za njemački jezik i književnost Sveučilišta u Zadru.

Nakon izlaganja dr. Ulricha Dronskea i informacije o Diplomi njemačkog jezika riječ je uzela dosadašnja predsjednica zadarskog ogranka Hrvatskog društva učitelja i profesora njemačkog jezika Mirjana Vlahović, prof., te je pročitala izvješće o radu zadarskog ogranka Hrvatskog društva učitelja i profesora njemačkog jezika u proteklom razdoblju. Zatim je izabran novi predsjednik i članovi Upravnog odbora. Nazočni članovi Društva složili su se da glasovanje bude tajno, ali da se na ploču napišu imena kandidata predloženih u buduće predsjedništvo Ogranka. Prije postupka izbora izabrana su radna tijela: Odbor za provo-

denje izbora u sastavu:

1. Jelena Bujas-Grubar, prof.
2. Marina Vujević, prof.
3. Leonarda Lovrović, prof.

Nadzorni odbor u sastavu:

1. Mirjana Vlahović, prof.
2. Ljiljana Medić, prof.
3. Prof. dr. Željka Matulina
4. Vlatka Šulc, prof.

Imenovan je i zapisničar: Maja Manda Pinjatela. Rezultati provedenog izbora su sljedeći: za predsjednicu zadarskog ogranka Hrvatskog društva učitelja i profesora njemačkog jezika za iduće četverogodišnje razdoblje izabrana je **Marina Lovrić, prof.**, za prvog člana Upravnog odbora izabrana je **Jelena Grubar-Bujas, prof.**, i za drugoga člana Upravnog odbora **Helga Begonja, prof.**

